

Multidisciplinair projectonderwijs als impuls voor vernieuwing

Value in the valley

Twintig 'young professionals' zullen binnenkort advies uitbrengen aan melkveehouders over het installeren van een mestvergistinginstallatie. Kan het uit? En aan welke technische eisen moet het voldoen. Een project waarbij studenten van hbo (Hanzehogeschool), aoc (AOC Terra) en roc (Alfa College) samenwerken.

"Jullie redden je wel even, hè?" zegt Judith tegen haar groep, wanneer ze mij even te woord staat. Judith Dijkgraaf (18), vierdejaars leerling veehouderij van AOC Terra (mbo Emmen), is voorzitter van een projectgroep van tien studenten. Naast studiegenoten van Judith, zitten in die groep ook studenten van het roc Alfa-college (procestechniek en werktuigbouwkunde) en een student van de Hanzehogeschool (werktuigbouwkunde). Zij moeten gezamenlijk een advies uitbrengen aan twee Drentse melkveehouders die overwegen een biogasinstallatie op zijn bedrijf te installeren. Dat doen ze in opdracht van Ekwadraat, een adviesbureau voor duurzame projecten.

Uitstraling

Als opwarmer geeft Evert Mulder, veehouderijdocent in Emmen, op die donderdagmorgen 22 september een beknopte schets van twee verschillende melkveehouderijbedrijven. Omdat niet alle studenten weten wat de kengetallen

als vetpercentage, aantal hectares of productiecijfers betekenen, legt hij het kort uit. Vervolgens moeten de studenten in twee groepen zich voorbereiden op een bedrijfscan van die twee bedrijven. Judith geeft leiding aan een van die twee groepen. Zij wil dat er vandaag vragenlijsten komen voor het over twee weken geplande bedrijfsbezoek. Bovendien moet er een plan van aanpak komen en een planning. Judith vertelt dat de manier van werken wel een beetje wennen is. Want de studenten hebben zelf veel meer verantwoordelijkheid gekregen dan wat ze op school gewend waren. En wat ook nieuw is, is dat de studenten niet allemaal dezelfde achtergrond hebben.

Jaap van de Vrede bijvoorbeeld, zegt op dit moment veel te leren van de veehouderijstudenten van AOC Terra, zoals van zijn buurman Gert Roseboom. Jaap (20) zit in de kopklas besturingstechniek en procestechniek. Hij leert nu veel over de bedrijfseconomische aspecten van het melkveebedrijf. Gert (19), klasgenoot van Judith, hoopt van Jaap wat meer te leren over de techniek van mestvergisting.

De leerlingen komen twee dagen per week naar Groningen om onder begeleiding van hun coaches te werken aan hun projecten. De onderwerpen gaan over duurzaamheid met aspecten als milieu, landbouw, energie en techniek en zijn gericht op de noordelijke regio. Samenwerking met het bedrijfsleven (Stork, Ekwadraat, HoSt, Gasunie en GTI) moet er voor zorgen dat de projecten een realistisch karakter krijgen. De drie initiatiefnemende onderwijsinstellingen willen met dit project professionaliteit en innovatie uitstralen, zo vertelt projectleider Henriët Buikema (Alfa College). Dat is de reden waarom de studenten *young professionals* heten en

waarom ze samen komen in Meerwold, een opleidings- en congrescentrum voor de zakelijke markt. .

Toekomst

In de huidige opzet lijkt het een dure vorm van onderwijs. Zo zijn er een vijftal begeleiders op twintig studenten en elke student heeft zijn eigen laptop omdat ze werken in Blackboard. Een deel van het project wordt gesubsidieerd door het Platform Bèta Techniek, dat als doel heeft de terugloop van studenten in technische opleidingen tegen te gaan. Maar dat is niet voldoende. De participerende onderwijsinstellingen investeren er ook zelf in. Dat doen ze omdat ze den-

De 'young professionals' van AOC Terra op bedrijfsbezoek

ken dat het een impuls kan geven voor onderwijskundige vernieuwing.

“Het is een goed voorbeeld van een onderwijsvorm passend bij het competentiegericht leren”, zegt Wout van den Bor (AOC Terra). Om het project te financieren heeft AOC Terra bij het ministerie van LNV een RIGO-aanvraag ingediend. Die werd niet gehonoreerd. Het argument was dat het te weinig innovatief was. “Daar snap ik helemaal niets van”, zegt Van den Bor. Naast de didactische vernieuwing, vindt hij ook het thema duurzaamheid vernieuwend net zo als het feit dat het kan helpen doorgaande leerlijnen gestalte te geven. De opdracht van een van de begeleiders

van de Hanzehogeschool is daarom ook om te onderzoeken hoe je verkorte leer-routes gestalte kunt geven. Lastig daarbij is dat er maar een hbo-student deelneemt aan het project. “Jammer”, vindt Van den Bor. In een vervolgproject verwachten ze er meer hbo-studenten bij te hebben. Zo zijn er plannen om het Van Hall instituut erbij te betrekken en zal het aantal deelnemende studenten ook veel groter moeten zijn. Want in de toekomst moet dit onderwijs betaald kunnen worden vanuit de reguliere bekostiging.

Maatschappij

Het bedrijfsleven investeert in het project door begeleiders beschikbaar te

stellen. Dat doen ze omdat ze willen dat studenten creatief en innovatief leren denken. “Want daar mankeert het nog wel eens aan”, zegt projectbegeleider Hans Drijfhout (Stork): “In het onderwijs leren ze veel theoretische kennis en dat er op elke vraag een antwoord is. Maar daarmee leer je ze niet creatief denken.” Hij hoopt dat ze hier leren dat er meer antwoorden op een vraag zijn. Bovendien hoopt hij dat dit project daarnaast kan helpen de opleidingen aantrekkelijker en interessanter te maken. Want zowel de technische als de groene opleidingen hebben te maken met een teruglopend leerlingenaantal.

De *young professionals* vinden het soms nog wel lastig dat dit onderwijs zo nieuw is. “In het begin was het nog niet zo duidelijk wat we gingen doen,” vertelt Judith, “maar nu gaat het wel beter.” Jaap vindt dat ook: “We zijn proefondervindelijk bezig, maar het wordt duidelijker. En voor mijn gevoel leer ik hier meer en het motiveert ook meer.” Voor Evert Mulder een van de begeleiders (AOC Terra) is het ook wennen. “Je hebt de neiging om in te grijpen en om te sturen.” Maar hij denkt dat hij ze in zo’n project veel meer kan meegeven dan wat hij in Emmen in de lessen zou kunnen doen. “Ze zijn minder gefocust op het veebedrijf en maken kennis met opvattingen in de maatschappij.” Judith denkt dat zij straks de ervaringen in dit project heel goed kan gebruiken, want ze denkt erover in de politiek te gaan. En Gert denkt dat hij als melkveehouder straks wel wat mee kan. “De landbouw is toe aan vernieuwing. Daarom wilde ik ook meedoen met dit project. Er kwam niks nieuws meer op school.” □